

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання іноземних мов
Викладач (-і)	Павлишинець Олена Олегівна Петришак Богдана Ярославівна
Контактний телефон викладача	050 627 47 98 050 338 6823
E-mail викладача	olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua bohdana.petryshak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом</i> вивчення дисципліни є основні методичні напрями, системи і методи, форми і засоби навчання іноземних мов. Курс Методики викладання основної іноземної мови має на меті створити в студентів широку теоретичну базу, яка розкриває закономірності процесу навчання іноземної мови як засобу комунікації, освіти і виховання учнів. Зазначений курс спрямований на розвиток у студентів творчого мислення, яке допомагатиме успішно справлятися з вирішенням методичних завдань в різноманітних педагогічних ситуаціях на уроці, використовуючи діючі підручники та навчальні посібники, а також планування уроків та позакласних заходів з німецької мови.</p> <p><i>Зміст навчального курсу</i> відповідає програмі курсу <i>Deutsch lehren lernen (Вчимося навчати німецької)</i>, яка реалізується кафедрою німецької філології в рамках співпраці з <i>Goethe Institut Ukraine</i>. Зміст курсу охоплює усі модулі курсу <i>DLL 3 Deutsch als fremde Sprache</i>.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета</i> викладання дисципліни – забезпечити студентів знаннями з методики викладання іноземної мови, сприяти кращій підготовці студентів для здійснення основних професійних функцій викладача іноземної мови.</p> <p><i>Основними цілями</i> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для професійної педагогічної діяльності, - сформувати теоретичне розуміння й навички практичного застосування здобутків і основних положень викладання іноземної мови, - навчити студентів планувати навчальну та позакласну роботу і вести урок німецької мови в школі. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність:</u></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	

Тематика навчальної дисципліни					
Тема			кількість год.		
			лекції	заняття	сам. роб.
Фахові компетентності:					
Тема 1. Methodik und Methoden des Fremdsprachenunterrichts			2		4
<p>1. Methodik використовувати в професійній діяльності знання про мову як систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>2. Didaktik використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії</p> <p>3. Methodik und Psychologie.</p> <p>4. Methodik und Physiologie, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в</p> <p>5. Methodik und Sinnesorgane формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах</p> <p>6. спілкування (офіційному, науковому, офіційно-діловому), для розв'язання</p> <p>7. Didaktik «Methodik» Übersicht über moderne Methoden термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>					
Тема 2. Sprache als Medium zur Kommunikation					
<p>1. Використовувати сукупність ефективних методик і технологій навчання іноземних мов.</p> <p>2. Resultation Wissenschaftliche Kommunikation?</p> <p>3. Sprache vermitteln</p> <p>PH3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p>					
Тема 3. Die Formen der Kommunikation					
<p>1. Sprache використовувати в професійній й комунікаційній технології для вирішення</p> <p>2. Formelhafte Wörter загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти</p>					
Тема 4. Die Wörter			2	2	4
<p>1. Die Bedeutung von Wörtern знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності</p> <p>2. Das Substantiv знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів</p> <p>3. Präpositionen різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>4. Präpositionen використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у</p> <p>5. Digitaler Baustein: Wortschatz I: Wortschatz aktivieren різних жанрово-стильових різновидах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, науковій сфері життя.</p> <p>6. Digitaler Baustein: Wortschatz II: Digitale Hilfsmittel für die Wortschatzarbeit im Lernprozess знати й розуміти основні поняття теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>					
Тема 5. Der Satz			2	2	4
<p>1. Der Satzbau im Deutschen застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.</p> <p>2. Die Satzglieder - Funktion und Beziehung zueinander</p> <p>3. Wortstellungsmöglichkeiten im Deutschen</p> <p>4. Sätze verbinden</p>					
5. Організація навчання					
Обсяг навчальної дисципліни					
5. Digitaler Baustein: Grammatik I: Grammatische Strukturen einführen, selbst entdecken und üben mit digitalen Medien			Загальна кількість годин		
6. Digitaler Baustein: Grammatik II: Grammatische Strukturen interaktiv mit digitalen Medien erstellen und üben				20	
7. Digitaler Baustein: Grammatik III: Angebote des Goethe-Instituts und der Verlage kennenlernen				10	
Ознаки навчальної дисципліни					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний/вибірковий	
	Філологія	4	2	2	Н 4
Тема 6. Die Intonation und die Laute					
<p>1. Die Bedeutung der Aussprache</p> <p>2. Faktoren, die die Aussprache in der Fremdsprache beeinflussen</p> <p>3. Die Intonation</p> <p>4. Die Laute</p> <p>5. Digitaler Baustein: Aussprache mit digitalen Tools und Medien trainieren</p>					
Тема 7. Arbeit mit Informationsquellen			2	2	10
<p>1. Wörterbücher</p> <p>2. Grammatiken</p>					

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання</p> <p>навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів.</p> <p><u>Форма підсумкового контролю екзамен.</u> Загальна сума балів – 100 балів – є сумою балів за роботу протягом семестру (виконання завдань на навчальній платформі Goethe Institut https://onlinekurse.goethe.de/ (25) та відповіді на практичних заняттях (25)) (загальна сума – 50 балів), та відповіді на екзамені (50).</p> <p>Форма проведення екзамену – комбінована (тестування і захист практичного дослідницького проекту). Здобувачі, які провели практичне дослідження презентують його результати (максимальна кількість балів – 30), усі здобувачі виконують тестування на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/ (20 балів). Максимальна кількість балів за екзамен – 50 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Передбачене одне письмове тестування на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/, яке охоплює 40 завдань (максимальна кількість балів – 20).</p> <p>Критерії оцінювання підсумкового тестування: Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал, максимальна кількість 40 балів, розраховується як середнє арифметичне з ваговим коефіцієнтом 0,5.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій</p>

	<p>літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Загалом оцінюється виконання завдань на платформі Modle Goethe Institut. Пропонуються завдання різного виду (опитування, Wiki, дописи в форум з проблемних запитань і коментування, записи в портфолію тощо). Окрім цього студенти виконують завдання розділу <i>Digitale Bausteine</i> (завдання на використання цифрових технологій в навчанні).</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Діє система накопичення балів впродовж семестру. При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (25 балів) та бали, отримані за опрацювання матеріалу і виконання завдань на навчальній платформі (25 балів). За умови, якщо студент набрав менше, ніж 25 балів протягом семестру, він не допускається до здачі за першою відомістю, проте може здавати іспит за другою відомістю, за умови нездачі – за третьою відомістю при комісії.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p><u>Форма контролю:</u> екзамен; форма здачі комбінована (тестування і презентація результатів практичних дослідницьких проєктів).</p> <p><u>Розподіл балів за завдання:</u> Здобувачі, які провели практичне дослідження презентують його результати (максимальна кількість балів – 20), усі здобувачі виконують тестування на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/ (30 балів). Максимальна кількість балів за екзамен – 50 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Курс читається німецькою мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, що є сумою балів за практичні заняття (40), самостійну роботу (10) і екзамен (50). Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти екзамен за відомістю №2.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro->

zaporihannia-akademichnomuplahiatu.pdf

Відвідування занять: Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття в разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань у системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання **за індивідуальним графіком** регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchanniazdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomuuniversyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю № 1, мають право перескласти екзамен за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі в процесі підготовки до практичних занять та під час виконання письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном № 3 студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)», ознайомитися з яким можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtornevyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти у межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з методики викладання англійської мови на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. - 590с.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник /Колектив авторів під кер. проф. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002 – 328с.
3. DLL3. Deutsch als fremde Sprache. // Hans Barkowski, Patrick Grommes, Beate Lex, Sara Vicente, Franziska Wallner, Britta Winzer-Kiontke. – Goethe Institut & Ernst Klett Sprachen. – Stuttgart, 2020. – 200 S.

Додаткова література

1. Бойчук Н., Павлишинець О., Петришак Б. Вплив технологій на розвиток мовної культури: аспекти комунікації в цифровому середовищі. // Вісник науки та освіти. Серія «Філологія» №3(21), 2024. – С. 301-312. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-301-312](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-301-312). Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К.: Київ. держ. лінгв. ун-т: в-во «Ленвіт».
2. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід. Вінниця: ТОВ фірма «Планер». 2019. 348 с.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Жовківський А. М. Методичні засади навчання німецької мови в середній школі:

- навчальний посібник / А. М. Жовківський, В. І. Кушнерик. – Чернівці: Книги – XXI, 2007.- 168с.
5. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Hören und Sprechen». – Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.
 6. Маруневич Б. М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht». – Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с.
 7. Методика навчання іноземних мов і культур / За ред. Николаєвої С.Ю. К : Ленвіт, 2013. С. 418-442.
 8. Мирошніченко В.О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності. Навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 296 с.
 9. Морська, Л.І. Методична система підготовки майбутнього вчителя іноземних мов до використання інформаційних технологій. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка. 2007.
 10. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5 – 9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова (затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804). Доступно з: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>
 11. Основні типи уроків та їхня структура. Основні типи уроків та їхня структура., Урок засвоєння нових знань., Урок формування умінь і навичок., Урок застосування знань, умінь і навичок. Педагогіка. Навчальні матеріали онлайн Доступно з: https://pidru4niki.com/1993021335490/pedagogika/osnovni_tipi_urokiv_yihnya_struktura
 12. Програма післядипломної педагогічної освіти вчителів іноземних мов. Київ: Вид во ТОВ «ХІК». 2012.
 13. Павлишинець О., Петришак Б., Шуляков І.М. Аналіз використання інтерактивних методик у викладанні мови та їх вплив на розвиток комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів. // Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 2(36) 2024. – С. 576-586. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-576-586](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-576-586).
 14. Прокопів Л. Інноваційні педагогічні технології: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
 15. Цюняк О.П. Педагогічна інноватика: навчально- методичний посібник. Ів.-Франківськ : Вид. Кушнір Г.М., 2019. 128 с.
 16. Чепіль М.М. Педагогічні технології: навчальний посібник Рек. МОН. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
 17. Honcharuk V., Pavlyshynets O., Petryshak B., Monolatii T., Boichuk N. Formation of connections between the involvement of students in learning and the development of competencies. Revista relações internacionais do Mundo Atual. Vol.1, n.43, Janeiro/Março 2024. P.237-246.
 18. Petryshak B. Lernvideos als wichtiger Bestandteil des DaF-Unterrichts: Vorteile und Nachteile // Die XXVI. UDG-Tagung „Moderne Germanistik auf der Suche nach einer neuen Identität: interdisziplinär, interkulturell, international“, Thesenband 27.Septemder–28. September 2019. – Iwano-Frankiowsk, 2019. – S. 120-121.
 19. Petryshak B., Pavlyshynets O. Die Wochenplanarbeit als ein Instrument der Förderung des selbstständigen Sprachenlernens // Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих дослідників, аспірантів та студентів “Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної комунікації” – ELLIC 2020. - Івано-Франківськ, 2020.

Розробники:

**Павлишинець О.О., старший викладач кафедри німецької філології,
Петришак Б.Я., старший викладач кафедри німецької філології**

